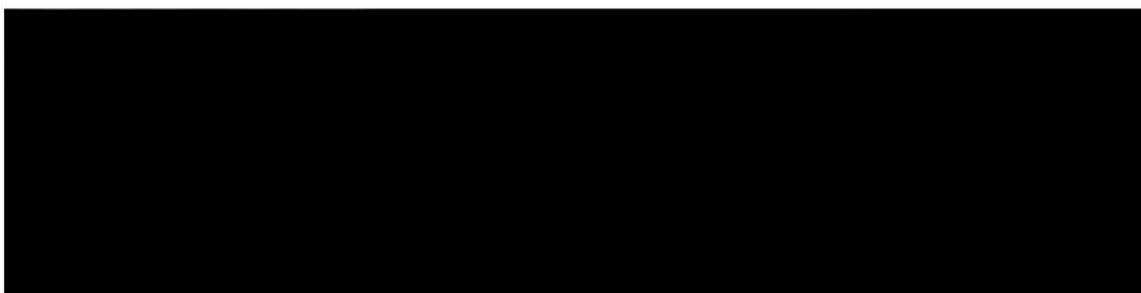

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 04 3 8 8 - 0 / 2021
Érkezett:	2021 NOV 26.
Példány:	2
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	<i>lu'</i>

Tárgy: Alkotmányjogi panasz a koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 599/2021. (X. 28.) kormányrendelet ellen

Tisztelt Alkotmánybíróság!

a továbbiakban: **Panaszos**) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: **Abtv.**) 26. § (2) alapján

alkotmányjogi panasszal

fordulok a tisztelt Alkotmánybírósághoz.

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 599/2021. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg, figyelemmel arra, hogy a Rendelet rendelkezései közvetlen hatályosulása folytán sértik az Alaptörvény II. Cikk szerinti élethez, emberi méltósághoz és önrendelkezéshez való jogomat, az Alaptörvény III. Cikk (2) bekezdését, amely szerint csak tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulással lehet orvosi vagy

tudományos kísérletet végezni, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdés szerinti gondolati szabadsághoz való jogomat, az Alaptörvény XII. Cikk (1)-(2) bekezdését, mely lehetőséget biztosít a munka szabad megválasztásához és garantálja, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson, a XVII. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a munkavállaló egészségét, biztonságát és a méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jogomat, valamint az Alaptörvény XX. Cikk (1) bekezdés szerinti testi és lelki egészséghez való jogomat. Az alapjogsérelem a Rendelet hatályba lépésétől jelen panasz benyújtásának napjáig a Rendelet rendelkezéseinek közvetlen hatályosulása folytán folyamatosan fennáll. Az alapjogsérelem a Rendelet hatályba lépésétől, **2021. november 01-től a jelen panasz benyújtásának napjáig a Rendelet rendelkezéseinek közvetlen hatályosulása folytán folyamatosan fennáll.**

I. A TÉNYÁLLÁS

2020. november 4. napjától kezdődő hatállyal a Kormány a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel a SARS-CoV-2 koronavírus járványra tekintettel Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. (Jelenleg hatályos: 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet)

2021. november 01-én életbe lépett a koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 599/2021. (X. 28.) Korm. Rendelet, amely a SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltást kötelezővé tette a Rendelet 1.§ (1)-(4) bekezdése szerinti foglalkoztatottak részére.

II. AZ INDÍTVÁNYOZÁSI JOGOSULTSÁG ALÁTÁMASZTÁSA

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha az **alaptörvény-ellenes jogszabály** rendelkezésének alkalmazása vagy **hatályosulása** folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a

jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

[Érintettség]

Tekintettel arra, hogy a Panaszos a Rendelet 1. § alapján foglalkoztatottnak minősül a Rendelet alaptörvény-ellenessége közvetlenül érinti. A Rendelet vele szemben közvetlenül hatályosul, annak megszegése esetén az abban meghatározott és a jelen panaszban megsemmisíteni kért jogkövetkezmények alkalmazandóak. Az érintettség igazolása érdekében csatolásra kerül a munkáltató tájékoztatása a 599/2021. (X. 28.) kormányrendeletben foglaltakról, melyben a foglalkoztatott részére 2021. január 31. napjáig határozza meg a SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvételének igazolását.

A Panaszos emellett nem csupán közvetlenül, hanem aktuálisan is érintett, mert a védőoltás felvételének visszautasításával a megélhetését kockáztatja, ezért a Panaszos megélhetéshez való joga sérül. Panaszos választásra kényszerül a testi integritáshoz való jogával együtt a gondolati szabadsághoz való joga és a megélhetéshez való joga közül.

[Jogszabály hatályosulása folytán bekövetkezett jogsérelem]

A Panaszos alapjogainak sérelmét közvetlenül a Rendelet állítja fel. A Rendelet hatálya alatt a munkáltatók alkalmazzák az alaptörvény-ellenes jogszabályt, a jogsértést azonban nem az egyes egyedi ügyekben hozott bírósági döntések, hanem közvetlenül a jogszabály valósítja meg.

A Panaszos jogséreleme a Rendelet hivatkozott rendelkezéseinek hatályba lépésével közvetlenül, azonnal, bírói döntés nélkül bekövetkezett mindvégig folyamatosan fennáll.

[Nincs jogorvoslati eljárás]

A Rendelet nem egyszeri, hanem tartósan fennálló, súlyos alapjogsérelemet valósít meg, amellyel szemben az alkotmányjogi panaszon kívül nincs semmilyen jogorvoslati lehetőség.

[A jogérvényesítési határidő megtartottsága]

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított százyolevan napon belül lehet benyújtani. A Rendelet panaszolt rendelkezései 2021. november 01-én léptek hatályba, a Rendelet hatályba lépésétől számított 180 nap 2022. április 30-án jár le, így a **Panaszos jelen indítványát az alkotmányjogi panasz benyújtására rendelkezésre álló jogérvényesítési határidőn belül terjesztette elő.**

III. A PANASZ TARTALMI ALAPÚ BEFOGADHATÓSÁGÁNAK MEGALAPOZÁSA

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság a panaszt akkor fogadja be, ha annak tárgya bírói döntést érdemben befolyásoló **alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.** A jelen Panasz befogadhatóságát a Panaszos alapjogsérelme alapozza meg. Figyelemmel azonban arra, hogy az az Abtv. 26. § (2) bekezdésén alapszik, az alaptörvény-ellenesség nem valamely bírói döntést befolyásolja érdemben, hanem a **Panaszos Alaptörvény II. cikk szerinti élethez, emberi méltóságához és önrendelkezéshez való jogának érvényesülését, az Alaptörvény III. cikk (2) bekezdés szerinti jogát, mely szerint orvosi vagy tudományos kísérletet csak tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulással lehet végezni, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdés szerinti gondolati szabadsághoz való jogának érvényesülését, az Alaptörvény XII. cikk (1)-(2) bekezdés szerinti jogát, mely lehetőséget biztosít a munka szabad megválasztásához és garantálja, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson, a XVII. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a munkavállaló egészségét, biztonságát és a méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jogának érvényesülését, valamint az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdés szerinti testi és lelki egészséghez való jogának az érvényesülését.**

IV. AZ ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG ALÁTÁMASZTÁSA

A Rendelet sérti a Panaszos az Alaptörvény II. cikk, a III. cikk (2), a VII. cikk (1), a XII. cikk (1)-(2), a XVII. cikk (3), illetve a XX. cikk (1) bekezdésben található alapjogait.

Az Alaptörvény I. cikke előírja, hogy:

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható

Tehát az **alapvető jog korlátozása csak a feltétlenül szükséges mértékben**, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Jelen esetben azonban súlyosan sérül az alapvető jog lényeges tartalma.

Az Alaptörvény II. cikke szerint:

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

Az önrendelkezési jogot az Alkotmánybíróság az emberi méltóság, így az általános személyiségi jog tartalmi elemeként nevezte meg és a döntésre képes ember saját teste és sorsa feletti rendelkezési jogát széles körű védelemben részesíti.

Kiemelést érdemel, hogy az Alkotmánybíróság szintén az önrendelkezési jogból vezette le és nevesítette az ún. egészségügyi önrendelkezési jogot, melyet tágabb

kategóriaként határozott meg, mint az egészségügyi beavatkozások visszautasításához való jogot.

Az Alaptörvény III. cikk (2) bekezdése alapján:

(2) Tilos emberen tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.

Az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése szerint:

(1) Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos események, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

Az Alaptörvény XII. cikke szerint:

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

Az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdése alapján:

(3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

Az Alaptörvény XX. cikke szerint:

(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése alapján

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

21. cikk

A megkülönböztetés tilalma

(1) Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.

Az Oviedói Egyezmény (2002. évi VI. törvény az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről) 5. cikke értelmében a tudományos kutatáshoz az érintett személy szabadon és tájékozottságon alapuló beleegyezése szükséges.

„5. Cikk

Általános szabály

Egészségügyi beavatkozás csak azután hajtható végre, ha abba az érintett személy szabadon és tájékozottságon alapuló beleegyezését adta.

Ennek a személynek előzetesen megfelelő tájékoztatást kell kapnia a beavatkozás céljáról és természetéről, valamint következményeiről és kockázatairól.

Az érintett személy beleegyezését bármikor szabadon visszavonhatja."

Az ENSZ Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1976. évi 8. törvényerejű rendelet

az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya kihirdetéséről) 7. cikke szerint:

„Senkit sem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy hántelésnek alávetni. Különösen tilos bárkit szabad hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletnek alávetni.”

Az emberi méltósághoz való jog az élethez való joggal együtt az alapvető jogok élén helyezkedik el, ami azt jelenti, hogy ezen két jog kiemelkedő jelentőséggel bír az alapvető jogok között. Ahogy azt a 23/1990 AB határozat is deklarálta, az élethez való jog és az emberi méltósághoz való jog „minden mást megelőző legnagyobb érték”. Már ebben az AB határozatban is megfogalmazást nyert, de a 22/2003 AB határozat is kifejtette, hogy „az emberi élethez és az emberi méltósághoz való jog elválaszthatatlan egységet alkotó oszthatatlan és korlátozhatatlan alapjog. Az Alkotmánybíróság kifejtette továbbá, hogy az önrendelkezési jog, vagy a személyi, testi integritáshoz való jog ugyan önmagában korlátozhatóak, ellenben „az emberi méltósághoz való jog csupán az emberi státusz meghatározójaként, csak az élettel együtt fennálló egységben abszolút és korlátozhatatlan”.

Mivel a Sars-Cov2 elleni oltóanyag jelenleg is csak feltételes engedéllyel rendelkezik, nem ment át a szokásos tesztelési eljárásokon, ezért annak mellékhatásai akár életellenesek is lehetnek, nem kizárható hát, hogy az önrendelkezési jogon kívül Panaszos élethez való joga is sérül. Mivel az oltóanyag beadása utáni folyamatok nem teljes körűen ismertek, így Panaszos egészséghez és élethez való joga tartósan és végérvényesen sérülhet a nem várt mellékhatások folytán.

Az Európai Bizottság 507/2006 EK Rendelete a 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények forgalomba hozatalának feltételekhez kötött engedélyezéséről tartalmazza a gyógyszerkészítmények feltételekhez kötött engedélyezési eljárását, annak kritériumait.

A rendelet (1) bekezdése fő szabályként rögzít, hogy egy emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítményt szigorú engedélyezési eljárást követően hoznak forgalomba, azok után, hogy meggyőződtek azok biztonságos voltáról, jó minőségéről és célcsoporton belüli hatásosságáról. Feltételhez kötött engedélyezés esetén azonban ezen adatok hiányosak! A rendelet rögzíti ugyan, hogy a

közegészségügyi előnyöknek ellensúlyozniuk kell az adatok nem teljeskörű voltából származó kockázatot, de az egyén számára fennáll a kockázat továbbra is, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni, amikor kötelezővé tesznek egy gyógyszerkészítményt. Az (5) bekezdés szerint „a jogosult köteles az előny-kockázat viszony pozitív voltát igazoló, valamint a termék minőségével, biztonságával, hatásosságával kapcsolatban felmerülő bármely kérdést tisztázó vizsgálatokat végezni, illetve azokat kezdeményezni”. Jelen körülmények között is folynak tisztázó vizsgálatok a termékek minőségével, biztonságával, hatásosságával kapcsolatban. A feltételes engedély egy évre szól, amely megújítható, végleges engedéllyé változtatható vagy egy év elteltével megszűnik, amennyiben egyik sem valósul meg az előbbiekből. Tehát bizonytalan, hogy ezen oltóanyagoknak mi lesz a sorsa hosszútávon, s ez mérlegelésre készíti a Panaszost. A (10) bekezdés szerint a betegeket és az egészségügy szakembereket világosan tájékoztatni kell az engedély feltételekhez kötött jellegéről és az erre vonatkozó információt egyértelműen szerepeltetni kell a gyógyszerkészítmény alkalmazási előiratában és a beteg tájékoztatón egyaránt.

A fentiekből következik, hogy a SARS-Cov2 elleni oltóanyag NEM végleges, hanem csupán feltételekhez kötött engedéllyel rendelkezik, a felhasználókat kifejezetten tájékoztatni kell erről a tényről és ezt mérlegelve szabadon kell eldönteniük, hogy kérik-e az oltóanyagot.

A SARS-Cov2 oltóanyagokra vonatkozó klinikai vizsgálatok még folyamatban vannak, így aki az oltás beadásához hozzájárul, az tudományos kísérletben/kutatásban vesz részt, amelyről a fentiek értelmében szabadon, kényszertől mentesen kell határoznia. *(Jelen panasz 2. számú mellélete tartalmazza a kísérleti/kutatási alátámasztást.)*

Az Európa Tanács 2021. január 27-én elfogadott, 2361/2021 számú határozata az alábbiakat tartalmazza;

7.3.1 (A tagállamok és az Európai Unió feladata) annak biztosítása, hogy az állampolgárok tájékoztatást kapjanak arról, hogy az oltás nem kötelező, és senkire sem gyakorolnak nyomást politikai, társadalmi vagy egyéb módon, az oltás felvétele érdekében, ha ő maga nem akarja azt megtenni;

7.3.2 (A tagállamok és az Európai Unió feladata) annak biztosítása, hogy senkit ne érjen hátrányos megkülönböztetés az oltatlanság, illetve az esetleg egészségügyi kockázatok miatt vagy ha nem akarja magát beoltani.

Európai Parlament 2021. április 29-én módosításokat fogadott el Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az oltásra, tesztelésre és gyógyultságra vonatkozó interoperábilis igazolványok (digitális zöldigazolvány) kibocsátásának, ellenőrzésének és elfogadásának keretéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelethez. Ez az alábbiakat tartalmazza;

(26) Meg kell akadályozni az olyan személyekkel szembeni mindennemű (közvetlen vagy közvetett) hátrányos megkülönböztetést, akiket például orvosi okok vagy amiatt nem oltanak be, mert nem tagjai a jelenleg oltott célcsoportnak, akik még nem kaptak lehetőséget az oltásra, vagy akik úgy döntöttek, hogy nem oltatják be magukat, vagy akik számára – egyes korosztályokban, például a gyermekek esetében – még nem érhető el az oltás. Ezért az oltási igazolvány vagy egy konkrét oltóanyagot feltüntető oltási igazolvány birtoklása nem lehet előfeltétele a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának, továbbá nem lehet előfeltétele az EU-n belüli szabad mozgásnak és a

határokon átnyúló személyszállítási szolgáltatások, például légi járatok, vonatok, távolsági buszok, kompok vagy egyéb közlekedési eszközök igénybevételének.

A Rendelet rendelkezései negatív diszkriminációt tartalmaznak. A rendelkezések alapján a lakosság oltására felhasznált SARS-Cov2 koronavírus elleni oltóanyag felvételének hiányában a munkáltató fizetés nélküli szabadságot rendel el a foglalkoztatott részére a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet szerinti védettségi státuszuktól függetlenül.

A Rendelet ellentétes az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezéseivel:

Védőoltások

57. § (1) A védőoltás célja a fertőző betegségekkel szembeni aktív, illetve passzív védettség kialakítása.

(2) A miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében

a) életkorhoz kötöten,

b) megbetegedési veszély esetén, illetőleg

c) külföldre történő kiutazás esetén a kiutazó költségén

kötelező védőoltás elrendelésének van helye.

(3) A miniszter egyes munkakörökben való foglalkoztatás feltételeként a munkáltató költségére védőoltási kötelezettséget írhat elő.

18/1998. (VI. 3.) NM rendelet

a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

Védőoltások

4. § (1) Az oltás végrehajthatóságának megítéléséről a kezelőorvos dönt. Orvosi felügyelet mellett egészségügyi szakdolgozók is végezhetnek védőoltást.

(2) Az adott évi védőoltási tevékenységre vonatkozó, az 5-13. §-ban, valamint a 15. és 16. §-ban felsorolt feladatok gyakorlati végrehajtásához szükséges ismereteket az országos tisztifőorvos által évente kiadott, az adott év védőoltási tevékenységére vonatkozó módszertani levele (a továbbiakban: VMI.) határozza meg.

A 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet alapján a Nemzeti Népegészségügyi Központ által kiadott módszertani levél a 2021. évi védőoltásokról nem tartalmaz a COVID-19 elleni védőoltásokkal kapcsolatos rendelkezéseket.

A panasszal érintett rendeletet nem az 1997. évi CLIV. törvényben felhatalmazott miniszter adta ki, így nem állapíthat meg egyes munkakörökben való foglalkoztatás feltételeként kötelező védőoltást.

A Rendelet súlyosan sérti a foglalkoztatottak Alaptörvény II. Cikkébe foglalt önrendelkezési jogát, hiszen választásra kényszerül Panaszos testi integritáshoz fűződő joga és a megélhetéshez való joga (az élethez való jog része) között. Sérül az emberi méltósághoz való joga is, hiszen, ha elfogadja a védőoltást, azzal elfogadja, hogy az ő teste, ő élete felett más rendelkezhet (alsóbbrendű emberré válik, aki saját teste és sorsa felett nem rendelkezhet szabadon). A védőoltás elfogadása Panaszos számára a saját meggyőződésének feladását jelenti és a gondolati szabadsága, a lelkiismerete, saját emberi mivolta ellen cselekszik pusztán megélhetési kényszerből. Sérül a testi, lelki egészséghez való joga is, hiszen Panaszost lelkileg nagyon megviseli a jelenlegi kényszerhelyzet, valamint testi egészsége is veszélybe kerülhet a nem várt mellékhatások folytán.

A Rendelet súlyosan sérti a foglalkoztatottak Alaptörvény XII. Cikkébe foglalt munkához való jogát. Sérül a Panaszos munkához való joga. Amennyiben gondolati szabadságának megfelelően dönt, és nem veszi fel a Covid-19 elleni oltóanyagot, anyagilag ellehetetlenül, amely kapcsán az egyebekben dolgozni hajlandó és munkára alkalmas Panaszos emberi méltósága is sérül.

A Rendelet megsérti a fentebb hivatkozott Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkét, az Ovidói Egyezmény V. cikkét, az ENSZ Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 7. cikkét, valamint az Európa Tanács 2361/2021 számú határozatát.

Az Alkotmánybíróság határozataiban alapvetésként több alkalommal kifejtette:

Valamennyi alkotmányos alapjog tekintetében fontos kérdés, hogy azokat lehet-e és milyen feltételekkel megszorítani, korlátozni. Az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközehez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el.

Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.

A rendelet az alapjogokat szükségtelen mértékben korlátozza, hiszen az 509/2020. (XI. 19.) Korm. rendelet korábban elégségesnek ítélte a negatív teszteredményt is, illetve a jelenleg is hatályos 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet a koronavírus elleni védettség igazolására nem kizárólag a Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált SARS-Cov2 oltóanyagokkal való beoltottságot fogadja el, hanem elismeri a megfertőződés utáni felgyógyulással megszerezhető immunvédeltséget is, utólagos ellenanyagszint vizsgálat alapján is. A Rendelet azonban nem teszi lehetővé Panaszos számára a tesztelést és a természetesen kialakult védettség igazolását sem.

Panaszos első alkalommal 2021. március 31. napján készítettett ellenanyag vizsgálat alapján 2021. július 31. napjáig érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkezett. Ezt követően 2021. július 21. napján elvégzett ellenanyag vizsgálat alapján 2021. november 21. napjáig rendelkezett védettségi igazolvánnyal. Jelenleg a harmadik védettségi igazolványát igényelte meg 2021. november 17. napján, amely 2022. március 12. napjáig lesz érvényes. Panaszos az ellenanyag vizsgálatot környezete és saját egészségének védelmében végeztette el, de covid tünetei nem voltak súlyosak, amiatt a munkából nem esett ki. A fentiekén kívül erre tekintettel, a SARS-Cov2 oltóanyag felvételére történő kötelezés szükségtelenül és aránytalanul korlátozza alapjogait.

A Panaszos közelebbi, távolabbi ismeretségi körében haláleset történt az első oltóanyag felvételét követő pár napon SARS-Cov2 fertőzés nélkül, több haláleset történt a második oltás felvételét követően SARS-Cov2 fertőzés miatt, valamint második oltás után több Covid-19 fertőzés miatti közepes és súlyos megbetegedés fordult elő. A Panaszos közelebbi és távolabbi ismeretségi körében a SARS-Cov2 oltóanyag második vagy harmadik felvételét követően igen sokan számoltak be közepes és súlyos mellékhatásokról. A Panaszos a SARS-CoV-2 betegségen már átesett, a SARS-CoV-2 ellenanyag vizsgálati eredmény alapján a jelenlegi ismeretek szerint az újabb fertőzést minimális tünetekkel vagy tünetmentesen képes leküzdeni. Panaszos tehát a betegség következményeit a saját szervezetére ismeri, a SARS-Cov2 elleni oltóanyagok hatásait viszont nem. Erre tekintettel nem tudja meggyőződéssel, lelkiismereti és gondolati szabadságával élve felvenni a SARS-Cov2 elleni oltóanyagot. Ez arra az esetre is elmondható, ha nem lenne szervezetében SARS-Cov2 ellenanyag, mert a védettség ellenanyag hiányában sejtszinten is mérhető, ezen felül ellenanyag vagy sejtszintű immunvédelem hiányában sem tudna teljes meggyőződéssel az oltóanyag felvétele mellett dönteni.

A Rendelet rendelkezései súlyosan sértik a foglalkoztatottak Alaptörvény II. Cikkébe foglalt élethez való jogát, az emberi méltósághoz való jogát, az önrendelkezési jog sérülésén keresztül, az Alaptörvény III. Cikk (2) bekezdését, amely szerint csak

tájékoztatóson alapuló, önkéntes hozzájárulással lehet orvosi vagy tudományos kísérletet végezni, a VII. cikk (1) bekezdés szerinti gondolati szabadsághoz való jogának érvényesülését, az Alaptörvény XII. Cikk (1)-(2) bekezdés szerinti jogát, mely lehetőséget biztosít a munka szabad megválasztásához és garantálja, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson, a XVII. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a munkavállaló egészségét, biztonságát és a méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jogának érvényesülését, valamint a XX. Cikk (1) bekezdésben biztosított testi és lelki egészséghez való jogát.

Panaszos nem vonja kétségbe a védőoltások hatásosságát és szükségességét általánosságban, ámbar ezektől az új oltóanyagoktól okkal tart. Ezen véleményét megalapozza az a tény is, hogy tünetmentesen átesett a SARS-CoV-2 fertőzésen, a szervezetében pedig jelen van az ellenanyag. Nem lehet figyelmen kívül hagyni az emberi tévedés lehetőségét ebben az esetben, amikor kifejezetten gyorsított eljárásban egy teljesen új technológián alapuló oltóanyagot hoztak létre. Még egy évtizedekig tesztelt gyógyszernél, oltóanyagnál sem kizárhatók az egyénre nézve a káros mellékhatások, de egy gyorsított ütemben piacra dobott, feltételes engedéllyel bíró oltóanyagnál fokozottan fennáll a kockázata.

Nem várható el Panaszostól, hogy társadalmi érdekből, közérdekből, közegészségügyi érdekből a saját életét és testi épségét kockára tegye és vállalja az oltóanyagból származó esetleges tartós, akár súlyos következményeket is. Az élethez való jog az Alaptörvény szerint is korlátozhatatlan, még közérdekből sem lehet korlátozni. *A mindenkori tudományos álláspontok nem helyezhetők az emberi jogok fölé!*

Szem előtt kell tartani, hogy a tudományos álláspontok változhatnak, szem előtt kell tartani, hogy a tudomány és az ember is tévedhet a legjobb szándék ellenére is, így utóbb kiderülhet az is, hogy az oltóanyagok nem voltak teljesen biztonságosak, nem várt mellékhatások kerülhetnek napvilágra.

A Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált SARS-Cov2 oltóanyagok kísérleti fázisban vannak. Az ilyen készítmények alkalmazása kísérletnek/kutatásnak minősül. A panasszal érintett rendelet figyelmen kívül hagyja az Ovidói Egyezmény kapcsolódó rendelkezéseit. A Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált kísérleti fázisú SARS-Cov2 oltóanyagokkal való oltásra kötelezés mind az Alaptörvény II. Cikkben, III. Cikkben, VII. cikk (1) bekezdésében, és XX. Cikk (1) bekezdésben, mind az Ovidói Egyezményben foglalt rendelkezéseket megsérti.

A Rendelet az 2. § (1) pontjában meghatározott kötelezettség megszegése esetén az alábbi jogkövetkezményt rendeli alkalmazni:

2. § (8) Ha a foglalkoztatott a védőoltást a (7) bekezdés szerinti határidőn belül nem vette fel, vagy a (4) bekezdés szerinti orvosi szakvéleményt nem mutatta be, a foglalkoztatott részére a munkáltató fizetés nélküli vagy illetmény nélküli szabadságot (a továbbiakban együtt: fizetés nélküli szabadság) rendel el.

(9) A munkáltató – a foglalkoztatásra irányadó jogszabálytól eltérően – a foglalkoztatott jogviszonyát felmentéssel, illetve felmondással azonnali hatállyal megszüntetheti, ha a fizetés nélküli szabadság (8) bekezdés szerinti elrendelésétől számítva egy év eltelt, és

a) a foglalkoztatott a védőoltás felvételét nem igazolta a munkáltató felé az (5) bekezdésben meghatározott módon, és

b) a foglalkoztatott a (4) bekezdés szerinti orvosi szakvéleményt nem mutatja be.

Az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése szerint Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

Az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerint veszélyhelyzetben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében

megállapított alapvető jogok kivételével –elfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.

Az Alaptörvény fenti szabályai alapján a Kormánynak valóban lehetősége nyílik arra, hogy alapvető jogot veszélyhelyzetben az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl is korlátozza, vagy annak gyakorlását akár fel is függeszse. Ez a lehetőség azonban nem korlátlan. Az Alaptörvény még veszélyhelyzetben sem ad teljesen szabad kezdet a Kormánynak az alapvető jogok korlátozására, mivel a korlátozásoknak ebben az esetben is meg kell felelniük az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak.

Az Alkotmánybíróság a IV/1093/2021. szám alatt egyesített alkotmányjogi panasz ügyben kimondta, hogy Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése ugyanakkor nem adott parttalan felhatalmazást a jogalkotónak. Önmagában abból a körülményből, hogy az Alkotmánybíróság működése különleges jogrend idején sem korlátozható [54. cikk (2) bekezdés], következik, hogy az Alaptörvény alkotmányossági kontrollt biztosít különleges jogrend idejére is. Ahogy arra a 15/2021. (V. 13.) AB határozat rámutatott: az alkotmányozónak nem volt célja a különleges jogrendi jogalkotót felhatalmazni sem arra, hogy a veszély leküzdésével össze nem függő alapjog-korlátozást vezessen be, sem arra, hogy egyes alapjogokat jobban korlátozzon, mint amennyire a rendkívüli körülmény indokolja. A korlátlan vagy korlátozhatatlan hatalom eleve ellentétes az Alaptörvény szellemiségével, még különleges jogrend idején is.

Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése csupán tovább bővíti a rendeleti úton bevezethető korlátozások tárgykörét, kiterjesztve azt az alapvető jogok körére is, de ugyanúgy, ahogy bármely más korlátozás esetén, az alapvető jogok korlátozása esetén is, a Kormánynak meg kell felelnie az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak.

A védőoltás felvételének elmulasztásához fűzött joghátrány, azaz a Foglalkoztatott kényszerű fizetés nélküli szabadságra bocsátásának elrendelése olyan súlyú anyagi és erkölcsi következményekkel jár, amely egyáltalán nincs arányban a pandémia visszaszorításának céljával. **Súlyosan aránytalan és szükségtelen az intézkedés,**

különösen abban az esetben, amikor a foglalkoztatott szervezetében SARS-CoV-2 elleni IgG ellenanyagot mutat ki a szűrővizsgálat.

Bár a Rendelet pro forma nem teszi kötelezővé a védőoltás felvételét, az Alkotmánybíróság a IV/1093/2021. szám alatt egyesített alkotmányjogi panasz ügyben úgy foglalt állást, hogy „Az önrendelkezési jogba történő beavatkozás további formája az, ha a jogalkotó nem expressis verbis ír elő valamilyen kötelezettséget, azonban az egyén számára a döntés szabadságát látszólagossá teszi. Ilyen eset lenne az oltásokkal kapcsolatban az, ha de facto kényszerítővé tenné a jogalkotó az oltás felvételét az által, hogy az attól való tartózkodás ugyan jogszerű, annak következményei azonban olyan súlyosak, hogy az elzárkózás nem valós lehetőség (például azért, mert a jogalkotó a létszükségletek kielégítését ellehetetleníti).”

Az oltás felvételének de facto kötelezővé tétele a testi integritáshoz való jog korlátozását jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a testi integritáshoz való jog az általános személyiségi jog alapeleme. Ugyanakkor az emberi méltósághoz való alapjog alanyi oldalát a személyiség testi-lelki integritáshoz való jogként határozta meg. A 39/2007. (VI. 20.) Alkotmánybírósági határozatban az Alkotmánybíróság az alábbiakat mondta ki:

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a kötelező védőoltásokat intézményesítő és annak feltételeit meghatározó jogi szabályozás a testi integritáshoz való jog korlátozását jelenti. Az állam csak abban az esetben korlátozhatja az alapjogokat, ha a legitim célok védelme más módon nem érhető el. [...] A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.

Összefoglalva, a fenti indokok alapján, és mivel a Rendelet a Panaszos testi integritáshoz és a testi egészséghez fűződő jogát aránytalan mértékű joghátrány kilátásba helyezésén keresztül kényszerűen korlátozza, sérül az emberi méltósága alanyi oldala és olyan munkafeltételeket teremt, amelyek a panaszos emberi méltóságán és az egészségén túl veszélyeztetik a biztonságát is, a Rendelet rendelkezései aránytalanul és észszerületlenül korlátoznak alapjogokat, ezért Alaptörvénybe ütköznek.

V. AZ INDÍTVÁNY

A fentiekben kifejtettek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint a 24. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján **állapítsa meg az 599/2021. (X. 28.) Korm. Rendelet alaptörvény-ellenességét** és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján **semmisítse meg azt.**

Tekintettel a Rendeletben megállapított rövid határidőkre tisztelettel kérem, hogy panaszomat soron kívüli eljárásban szíveskedjenek elbírálni.

Mellékletek:

1. Jognyilatkozat
2. A Covid19 betegség megelőzésére Magyarországon alkalmazható vakcinák kísérleti jellegének jogi szempontú alátámasztása
3. A munkáltató tájékoztatása a 599/2021. (X. 28.) kormányrendeletben foglaltakról
4. SARS-Cov2 betegség elleni ellenanyag vizsgálatok eredményei
5. Védettségi igazolványok másolatai

1.számú melléklet